

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521202787
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3521202787.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovcej vo veci starostlivosti súdu o maloletého N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G. M. nad Z., dieťa rodičov: matky M.. L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. M. G. Z., C. XXXX/XXX, zastúpenej B.. J. L., advokátkou so sídlom v C., K. Z. XXX a otca M.. P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. M. G. Z., V. ulica XXX/XX, zastúpeného B.. J. U., advokátkou so sídlom v G. M. G. Z., C. 7, o návrhu otca na zníženie výživného a iné, o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25. mája 2022, č. k. 8P/57/2021-79 v spojení s opravným uznesením zo dňa 8. júna 2022, č. k. 8P/57/2021-85 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením, vo výroku I. v časti zamietnutia návrhu otca na zníženie výživného m e n í tak, že znižuje vyživovaciu povinnosť otca na maloletého N., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 150 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, ktorú sumu je otec povinný platiť k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15. októbra 2020, č. k. 9P/37/2020-28 v časti výživného na maloletého N..

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v ostatnej napadnutej časti výroku I. a vo výroku II. o úprave styku otca s maloletým, p o t v r d z u j e .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením zo dňa 08.06.2022, súd prvej inštancie vo výroku I. zamietol návrh otca na zverenie mal. N. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ako aj návrh otca na zníženie výživného. Výrokom II. súd upravil styk otca s mal. N. každý páry týždeň v mesiaci od pondelka od 16.00 hod. do stredy do 16.00 hod., každý páry týždeň od soboty od 14.00 hod. do utorka do 16.00 hod. nasledujúceho týždňa, s výnimkou týždňa, kedy vychádza prvý piatok v párnom týždni v tom-ktorom mesiaci, kedy bude styk otca s maloletým prebiehať od piatka od 16.00 hod. do utorka do 16.00 hod. nasledujúceho týždňa. Výrokom III. súd konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného zastavil a výrokom IV. súd zastavil konanie aj vo zvyšnej časti. Výrokom V. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že otec sa podaným návrhom domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti na mal. N. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 65 eur mesačne z dôvodu, že u neho došlo k poklesu príjmu, pričom on má mal. N. u seba v starostlivosti takmer rovnako dlhú dobu ako jeho matka. Zároveň

má naďalej vyživovaciu povinnosť na plnoletého syna P. vo výške 150 eur mesačne. V dôsledku zlej finančnej situácie si musel nájsť ďalšiu prácu (realitný maklér), s čím boli spojené mimoriadne výdavky. V rámci konania sa následne otec domáhal zverenia mal. N. do jeho osobnej starostlivosti, neskôr svoj návrh zmenil v tom smere, že sa domáhal zverenia mal. N. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Matka s návrhmi otca nesúhlasila, v priebehu konania sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého na sumu 200 eur mesačne. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ako aj jeho návrh na zníženie výživného nie je dôvodný, preto tieto návrhy zamietol. Ako dôvodnému vyhovel návrhu otca na širší styk s mal. N.. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5 Zákona o rodine. Súd konštatoval, že posledná úprava práv a povinností k maloletému bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15.10.2020, č. k. 9P/37/2020-28, ktorý nadobudol právoplatnosť 23.10.2020. Týmto rozsudkom bolo manželstvo rodičov rozvedené a súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol mal. N. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 150 eur; na žiadosť rodičov súd styk otca s maloletým neupravil. Súd uviedol, že otec všetky svoje návrhy v konaní odôvodňoval zmenou pomerov v tom smere, že mal. N. je v jeho domácnosti a starostlivosti približne v rovnakom rozsahu ako u matky. Otec tiež uviedol, že mal. N. si takúto zmenu želá. Pokiaľ ide o jeho návrh na zníženie výživného, otec uviedol aj skutočnosť, že sa mu zvýšili výdavky, najmä výdavky spojené s platením hypotekárneho úveru, ktorý si musel vziať na rekonštrukciu bytu, ktorý kúpil po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov s matkou mal. N.. Súd bol toho názoru, že od poslednej úpravy pomerov rodičov k maloletému dieťaťu nenastala taká významná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu zverenia maloletého. Podľa názoru súdu je pravdou, že otec sa s maloletým stretáva v rozsahu, ktorý sa približuje k rozsahu času, po ktorý zabezpečuje starostlivosť o maloletého matka, pričom však táto skutočnosť nemôže byť dôvodom pre zmenu úpravy zverenia maloletého. Súd bol toho názoru, že vo vzťahu k maloletému je nevyhnutná stálosť výchovného prostredia, zmena tohto prostredia je možná iba v prípade, ak výchovné prostredie, v ktorom sa maloletý nachádza, nezabezpečuje priaznivé podmienky pre plnohodnotný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa, čo v danej veci nebolo možné konštatovať. Z vykonaného dokazovania nevyplývali také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosť súdu o riadnej starostlivosti matky o maloletého. Sám maloletý pri pohovore s kolíznou opatrovníčkou vyslovil záujem zotrvať v starostlivosti matky a s otcom sa pravidelne stretávať. Súd tak zohľadnil záujem maloletého s poukazom na čl. 5 Zákona o rodine, čím nebola daná dôvodnosť zmeny zverenia maloletého. V danej veci bolo taktiež potrebné zohľadniť skutočnosť, že maloletý žije v spoločnej domácnosti s matkou a aj plnoletým bratom, ktorý je síce v súčasnosti už plnoletý, avšak je potrebné vytvárať a prehĺbovať súrodenecký vzťah medzi nimi. Iné podstatné skutočnosti, pre ktoré by mal súd pristúpiť k zmene rozhodnutia o zverení maloletého v konaní nevyšli najavo. Z týchto dôvodov súd návrh otca na zmenu zverenia maloletého ako nedôvodný zamietol. Ďalej súd uviedol, že mal. N. nevypočul priamo v konaní, pričom názor maloletého bol zisťovaný prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Súd pritom zohľadnil vyjadrenie kolízneho opatrovníka v tom smere, že výsluch maloletého v konaní priamo súdom by v danom prípade nebol vhodný. Pri rozhodnutí o tom, či bude maloleté dieťa v konaní vypočuté je potrebné postupovať veľmi citlivo, najmä s ohľadom na maloletého. V danom prípade bolo potrebné konštatovať, že pri otázke výsluchu maloletého v konaní prevažuje záujem maloletého dieťaťa, ktoré by nebolo vhodné vypočúvať, nad záujmom rodiča, ktorý navrhol jeho výsluch. Súd názor kolízneho opatrovníka na výsluch maloletého pred súdom plne akceptoval. Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného, súd uviedol, že otec nepreukázal, že došlo k takej podstatnej zmene pomerov na jeho strane, resp. na strane maloletého, ktorej následkom by mohlo byť rozhodnutie súdu o znížení výživného. Súd poukázal na to, že výživné zo strany otca bolo určené rozsudkom zo dňa 15.10.2020 v zmysle schválenej rodičovskej dohody. V čase tohto rozhodnutia otec dosahoval príjem vo výške 1.064 eur mesačne a matka 1.269 eur mesačne, obaja mali ešte vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi P.. V súčasnosti matka dosahuje priemerný mesačný zárobok 1.545 eur, a teda tento jej stúpol o 276 eur mesačne. Matka býva spolu s maloletým a plnoletým synom P. v rodinnom dome, ktorý zostal po vyporiadaní BSM v jej výlučnom vlastníctve, pričom v súvislosti s vyporiadaním BSM sa matke zvýšili výdavky tým, že platí hypotekárny úver spolu s poistením nehnuteľnosti a životným poistením vo výške 262 eur mesačne. Pokiaľ v spoločnej domácnosti s nimi býva aj priateľ matky, súd zohľadnil aj jeho povinnosť prispievať na náklady spojené s domácnosťou. Pokiaľ ide o príjem otca, tento predstavuje 1.158 eur mesačne, jeho príjem teda od poslednej úpravy výživného stúpol o 94 eur. Oproti minulej úprave výživného u otca stúpili náklady na platenie hypotekárneho úveru o cca 150 eur mesačne, pričom u oboch rodičov sú náklady na domácnosť v štandardnej výške a obaja rodičia majú naďalej vyživovaciu

povinnosť k plnoletému synovi P., študujúcemu na vysokej škole. Pomery u mal. N. sa zmenili v tom, že v súčasnosti navštevuje druhý stupeň základnej školy. Od apríla 2022 začal navštevovať ortodonciu v súvislosti so strojčekom na zuby, kde budú priemerné výdavky mesačne cca 60 eur. Pokiaľ ide o výdavky na maloletého, t. j. ošatenie, drogériu, školské potreby, mimoškolskú činnosť, zdravotnú starostlivosť a iné, tieto podľa zistenia súdu hradí maloletému matka, otec prispieva na tieto výdavky sporadicky, takmer vôbec. Na základe týchto zistení súd konštatoval, že nevzhladol žiaden priestor na zníženie výživného zo strany otca na maloletého, keď podľa názoru súdu nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane otca alebo maloletého, ktorá by mohla mať za následok zníženie výživného. Z tohto dôvodu súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým, súd rozhodol tak, že otec je oprávnený sa s mal. N. stretávať každý páry týždeň v mesiaci od pondelka od 16.00 hod. do stredy do 16.00 hod., každý páry týždeň od soboty od 14.00 hod. do utorka do 16.00 hod. nasledujúceho týždňa, s výnimkou týždňa, kedy vychádza prvý piatok v párnom týždni v tom - ktorom mesiaci, kedy bude styk otca s maloletým prebiehať od piatka od 16.00 hod. do utorka do 16.00 hod. nasledujúceho týždňa. Takto upravený styk otca s maloletým podľa názoru súdu rešpektuje názor maloletého o rozsahu času, ktorý by chcel stráviť so svojim otcom, ako aj skutočnosť, že pri stretnutiach s otcom sa nechce často presúvať z domácnosti matky do domácnosti otca a naopak, pričom maloletému vyhovuje tráviť čas s otcom v nepretržitom časovom rámci. Matka s takto upraveným stykom otca s maloletým súhlasila. Otec spočiatku s takto upraveným stykom súhlasil, neskôr mal voči tejto úpravy výhrady. Námiety otca boli však takého charakteru, že nemohli mať podstatný vplyv na úpravu styku s maloletým v tom rozsahu, ako súd uviedol vo výroku rozhodnutia. Súd poukázal na to, že nepochybuje o vhodnosti a potrebe, aby sa rodič, ktorému maloletého dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, venoval a podieľal na jeho výchove. Úprava styku tak, ako je uvedená vo výroku rozsudku, je podľa názoru súdu v takom rozsahu, že umožní otcovi dostatočný priestor s maloletým plnohodnotne tráviť čas a podieľať sa na jeho výchove. V súlade s ust. § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku súd v dôsledku späťvzatia návrhu matky na zvýšenie výživného konanie v tejto časti zastavil; rovnako pokiaľ sa otec domáhal voči matke vyplatenia sumy z hnutelného majetku, vnútorného vybavenia domu, súd konanie v tejto časti v dôsledku späťvzatia návrhu otcom zastavil. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie otec maloletého dieťaťa, domáhajúc sa jeho zmeny vo výroku I. a II. tak, že mal. N. bude zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a výživné rodičov sa neurčí, zároveň súd zmení výrok rozsudku II. tak, že otec je oprávnený a povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý páry pondelok od 15.00 hod. do párnej stredy do 15.00 hod., každý páry piatok od 15.00 hod. do nepárnej stredy do 15.00 hod. a matka je povinná a oprávnená zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každú páru stredu od 15.00 hod. do párneho piatka do 15.00 hod. a každú nepáru stredu od 15.00 hod. do párneho pondelka do 15.00 hod.. Alternatívne sa otec domáhal, pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že nie sú dané dôvody na zmenu zverenia maloletého, aby súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že návrh otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietne a otcovi zníži vyživovaciu povinnosť na maloletého na sumu 65 eur mesačne a žiadnemu z účastníkov neprizná náhradu trov konania. Otec v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, na základe ktorých zamietol jeho návrh na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a aj jeho návrh na zníženie výživného. Podľa jeho názoru od poslednej úpravy pomerov rodičov k maloletému nastala výrazná zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu zverenia maloletého. Podstatným spôsobom sa rozšírili jeho styk s maloletým. Po stretnutí so sociálnou pracovníčkou sa zlúčili dni, nakoľko to bolo aj v záujme maloletého, aby nemusel často striedať domácnosť jeho a matky. Vzhľadom na túto úpravu styku navrhol zmenu úpravy styku tak, že maloletý bude zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s úpravou tak, ako bolo uvedené v jeho vyjadrení z 13.04.2022. Takúto úpravu styku považuje za spravodlivú pre maloletého aj oboch rodičov, keď obaja rodičia budú mať rovnaký styk s maloletým a môžu tak obaja zabezpečovať starostlivosť a výchovu maloletého rovnako. Rovnako by mali obaja rodičia zhodné výdavky v spojení so starostlivosťou o maloletého. Ďalej otec poukázal na to, že súd nesprávne rozhodol o zamietnutí jeho návrhu na zníženie výživného, podrobne poukázal na svoje nevyhnutné mesačné výdavky, keď tieto spolu s celkovými výdavkami na výživné pre obe deti, na živobytie, chod domácnosti, predstavujú sumu približne 1.053 eur mesačne a jeho príjem je vo výške 1.158 eur mesačne. Uviedol, že vzhľadom na rozšírený styk s maloletým okrem výživného vo výške 150 eur mesačne maloletému zabezpečuje počas styku bežnú starostlivosť, ktorá si vyžaduje ďalšie výdavky na maloletého. Matka má pritom vyšší priemerný mesačný zárobok ako on a rozdiel medzi ich príjmami je

vo výške 387 eur mesačne. Zdôraznil, že on zabezpečuje starostlivosť o maloletého takmer v rovnakom rozsahu ako matka, čo podľa jeho názoru odôvodňuje zmenu zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti a zároveň zníženie jeho vyživovaciej povinnosti na maloletého na sumu 65 eur mesačne. Poukázal na to, že maloletý nemá žiadne zásadne zvýšené výdavky na starostlivosť a výchovu okrem bežných výdavkov a bežných výdavkov na školu. Pokiaľ ide o jeho výdavky na strojček na zuby, on sa s matkou dohodol, že s týmito nákladmi pôjde na polovicu a dňa 22.04.2022 zaplatil matke polovicu prvej platby, ktorá bola vo výške 148 eur, teda uhradil matke sumu 74 eur.

3. K odvolaniu otca maloletého dieťaťa podala prostredníctvom právnej zástupkyne vyjadrenie matka maloletého dieťaťa a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznila, že pokiaľ ide o zmenu zverenia a úpravu stretávania sa otca s maloletým, trvá na tom, že nenastala významná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu zverenia maloletého. Návrh stretávania, ktorý podal otec v odvolaní, nekorešponduje s predstavami maloletého, ktorý sa jasne u kolíznej opatrovníčky vyjadril, že piatky chce tráviť u matky, vyhovuje mu rozsah stretávania, na ktorý bol doposiaľ zvyknutý, ale prijal by menej presunov z domácnosti do domácnosti. Keďže sa otec na pojednávaniach dožadoval aspoň jedného piatku v mesiaci s odôvodnením, že potrebuje plnohodnotný víkend pre prípad, že by chcel s maloletým vycestovať na predĺžený víkend, bolo mu v tomto smere vyhovieť a jeden piatok v mesiaci aj na úpravu styku má. Napriek tomu sa však otec rozhodol, že s návrhom na stretávanie súhlasiť nebude a následne v odvolaní prekvapivo požaduje ešte ďalší piatok. Od pôvodnej ústnej dohody stretávania (každý utorok od poobedia do večera, od štvrtka poobedia do piatka poobedia a každý druhý týždeň od soboty poobedia do nedele večera), sa na podnet otca od obdobia podania návrhu na zníženie výživného styk otca s maloletým rozšíril a tak, ako otec uvádza sám v odvolaní, už súčasný styk otca s maloletým sa približuje striedavej starostlivosti, nevidí preto žiadny dôvod na ďalšie rozšírenie styku, hlavne keď tento nevyžaduje maloletý, ktorý sa jednoznačne vyjadril pri pohovore s kolíznou opatrovníčkou, že v striedavej starostlivosti byť nechce. Podľa jej názoru má otec dostatok priestoru na budovanie vzťahu s maloletým, pričom ona stretávaniu sa otca s maloletým nikdy nebránila, ale rovnako treba vziať zreteľ na to, že maloletý je ešte stále vo veku, kedy potrebuje predovšetkým oporu a opateru zo strany matky. Ďalej uviedla, že pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného, tento považuje za neopodstatnený. V pôvodnom návrhu na zníženie výživného otec uvádzal viaceré nepresnosti, pokiaľ ide o jeho výdavky, rovnako v návrhu uvádzal, že si riadne plní vyživovaciej povinnosti, avšak dlhoval v tom čase na výživnom 5 neuhradených splátok. Poukázala na to, že otec pri svojich výpočtoch vychádzal predovšetkým z jeho trvalého príjmu a nezapočítaval jeho príjmy z podnikania, čo podľa jej názoru argument otca o jeho nepriaznivej finančnej situácii vyvracia. Rovnako nie je pravdou, že otec prispieva na obedy maloletému 21 eur mesačne, tieto vždy uhrádzala ona. Poukázala na jej konkrétne výdavky na maloletého, porovnávajúc tieto s otcom s tým, že otec napríklad vynaložil na maloletého - 4x výlet do aquaparku v E., 1x lyžovanie na C., nejaké cvičné zošity, zošit na matematiku. Z uvedeného je zrejmé, že ona uhrádza 90 % ostatných výdavkov na maloletého. Pokiaľ ide o výdavok na zubný strojček, nešlo o dohodu na hradenie polovice týchto výdavkov, otec svojvoľne zaslal polovicu týchto výdavkov s tým, že sa tak stalo prvýkrát, čo považuje za účelové. Dodala, že jediným dôvodom návrhov otca je zbaviť sa platenia výživného a týmto spôsobom sa vysporiadať aj s nespracovaným partnerským konfliktom, o čom svedčia aj samotné vyjadrenia otca dieťaťa.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca maloletého dieťaťa písomne nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením je potrebné vo výroku I. o zamietnutí návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti otca podľa § 388 CSP zmeniť, v zostávajúcej časti výroku I. a vo výroku II. je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

6. V predmetnej veci bol rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením napadnutý vo výroku I. a II., preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním napadnutú časť rozsudku a vo výrokoch III. a IV., ktorými výrokmi bolo konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného zastavené, a taktiež zastavené konanie vo zvyšnej časti (o návrhu otca na vyplatenie sumy z huteľného majetku, vnútorného vybavenia domu), je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

7. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ust. § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

8. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

9. Z ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine nevyplýva žiadna priorita prístupu pri rozhodovaní o tom, komu bude dieťa zverené do starostlivosti. Je preto predovšetkým na súdoch, aby v súlade s princípom nezávislosti rozhodovania súdnej moci, vzhľadom na zistený skutkový stav a na nezastupiteľné osobné skúsenosti, vyplývajúce z bezprostredného kontaktu s účastníkmi konania a znalosti vývoja rodinnej situácie, rozhodli o zverení maloletého do starostlivosti jedného alebo oboch rodičov. Základným kritériom pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nie je želanie konkrétneho rodiča, ale predovšetkým záujem dieťaťa, ktorý musí byť pri rozhodovaní súdu prioritným hľadiskom, pričom súd sa súčasne musí snažiť nájsť riešenie, ktoré nebude obmedzovať ani právo rodiča zaručené v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd.

10. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa nemožno postupovať podľa vopred danej schémy, keď striedavá starostlivosť nemôže byť súdmi paušálne využívaná ako forma „spravodlivého“ rozdelenia starostlivosti o dieťa medzi oboch rodičov. Rovnako tak pochopiteľne sa nedá možnosť striedavej výchovy automaticky a bez dôkladného posúdenia prípadu odmietat'. Záujem a potreby konkrétneho dieťaťa je preto potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade osobitne a so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. Tak sa potom môže stať, že u niektorého dieťaťa sa najvhodnejším riešením môže ukázať starostlivosť striedavá, v iných prípadoch však môže byť zverenie starostlivosti jedného z rodičov a dohoda alebo rozhodnutie o optimálnej a zároveň reálnej forme o rozsahu styku druhého z rodičov s dieťaťom. Za situácie, kedy obaja rodičia sú všeobecne rovnako spôsobilí sa o svoje dieťa riadne starať, je potrebné zohľadniť najmä osobnosť dieťaťa a jeho schopnosť sa vysporiadať s enormnou záťažou, ktorú rozpad rodiny a eventuálne nastolenie striedavej starostlivosti prináša, rovnako prináša aj stratu doterajšieho zázemia a bezpečia domova, rovnako je potrebné brať ohľad na citovú orientáciu dieťaťa, aj hodnotu danú stálosťou výchovného prostredia a na možnosť zachovania a rozvíjania jeho citových väzieb k blízkym osobám aj v širšom okolí, k jeho priateľom a záujmom. V neposlednom rade je potrebné vziať do úvahy najmä u malých detí, ktorý z rodičov sa o dieťa doteraz osobne staral, dbal o jeho citovú a rozumovú výchovu a v podstate predstavoval pre dieťa ústrednú osobu, ku ktorej je citovo pripútané.

11. Odvolací súd mal v danej veci za to, že súd prvej inštancie uvedené kritériá riadne skúmal, pričom odôvodnenie svojho rozhodnutia založil na uprednostnení najlepšieho záujmu mal. N., s ohľadom aj na jeho samotné vyjadrenie pred kolíznym opatrovníkom. Ako je zrejme aj zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 08.05.2022, maloletý N. navštevoval v školskom roku 2021/2022 5. triedu ZŠ v G. M. G. Z., vo voľnom čase sa venuje hokeju, pričom na tréningy ho striedavo vozia obaja rodičia, viac mama, cez víkendy máva zápasy. Maloletý má s oboma rodičmi vytvorené dobré vzťahy, osobnú starostlivosť vo väčšom rozsahu zabezpečuje matka, čo je aj v súlade s predstavami maloletého. V pohovore s kolíznym opatrovníkom maloletý N. uviedol, že v rámci stretávania s otcom mu nevyhovuje sťahovanie sa počas pracovného týždňa z jednej domácnosti do druhej, preferoval by styk s otcom počas pracovného týždňa od utorka 14.00 hod. do štvrtka 8.00 hod. a po škole by sa vrátil k mame. V piatok je zvyknutý tráviť s mamou a kamarátom Z. a jeho mamou, a preto by chcel bývať v piatky s mamou; víkendy by sa striedal u rodičov, ale chce chodiť k otcovi až od soboty.

12. Akceptujúc vyjadrenie samotného maloletého, zohľadniac jeho záujem v zmysle čl. 5 Zákona o rodine, s poukazom na súčasné výchovné prostredie maloletého, keď aj podľa názoru odvolacieho súdu od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu nenastala tak významná zmena pomerov, odôvodňujúca zmenu zverenia maloletého, bol zhodne so súdom prvej inštancie aj odvolací súd toho názoru, že v danom prípade návrh otca na zmenu zverenia a zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti nebol dôvodný a súd prvej inštancie správne tento zamietol. Preto odvolací súd v uvedenej časti výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie (v spojení s opravným uznesením) podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Pokiaľ ide o rozsah úpravy styku otca s maloletým, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie považuje tento za dostatočne široký, zohľadňujúci zachovávanie rodičovských práv otca, keď v rámci styku otca s maloletým sa upevňuje citové puto maloletého k otcovi, pričom súd prvej inštancie okrem zohľadnenia najlepšieho záujmu maloletého pri tejto úprave zohľadnil požiadavku otca na styk aj počas piatka, aby mal s maloletým celý (plnohodnotný) víkend. Návrh otca na styk v odvolaní v podstate predstavuje striedavú osobnú starostlivosť, ku ktorej sa odvolací súd už vyjadril vyššie. Preto aj v tejto časti považoval odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie (v spojení s opravným uznesením) za správny a podľa § 387 ods. 1 CSP ho potvrdil.

14. Čo sa týka zamietnutia návrhu otca na zníženie výživného, t. j. zostávajúca časť napadnutého výroku I., s poukazom na úpravu styku otca s maloletým, keď vo výroku II. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, odvolací súd nepovažoval rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti za správne. Berúc v úvahu príjem otca, ktorý v súčasnosti od poslednej úpravy výživného sa zvýšil iba o 94 eur mesačne, s poukazom na jeho konštatované nevyhnutné výdavky, s prihliadnutím predovšetkým na rozsah úpravy styku otca s maloletým, keď tento je v rámci týždňa takmer zhodný s časom (rozsahom), počas ktorého je maloletý v starostlivosti matky, akceptujúc celkovú zmenu pomerov u maloletého a jeho otca, odvolací súd nepovažoval doposiaľ určenú výšku výživného na maloletého v sume 150 eur mesačne za dôvodnú. Pri akceptovaní času, ktorý maloletý strávi u otca v rámci styku (v párnom týždni od pondelka 16.00 hod. do stredy 16.00 hod., potom v tomto týždni od soboty od 14.00 hod. do utorka nasledujúceho týždňa do 16.00 hod., s výnimkou, pokiaľ v párnom týždni výjde prvý piatok - potom je styk už od piatka 16.00 hod. do utorka 16.00 hod. nasledujúceho týždňa), kedy sa otec musí postarať o zabezpečenie všetkých nevyhnutných potrieb maloletého, odvolací súd prihliadnúc na tieto skutočnosti považoval za spravodlivé a zodpovedajúce schopnostiam a možnostiam otca, aby vyživovacia povinnosť otca na maloletého bola znížená na sumu 120 eur mesačne. Takto znížené výživné pritom zodpovedá aj nevyhnutným potrebám maloletého dieťaťa vo veku 11 rokov, zohľadniac, že vyživovacia povinnosť k nemu má v rovnakom rozsahu aj matka maloletého dieťaťa, ktorej sa podstatne viac zvýšil príjem než otcovi.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti zamietnutia návrhu otca na zníženie výživného podľa § 388 CSP zmenil a návrhu otca na zníženie výživného čiastočne vyhovel.

16. V súlade s touto zmenou ohľadne vyživovacej povinnosti potom bolo potrebné zmeniť predchádzajúci rozsudok o vyživovacej povinnosti otca k maloletému, ktorá bola uskutočnená v konaní o rozvod manželstva rodičov, rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15.10.2020 č. k. 9P/38/2020-28.

17. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1, 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu.